

Resolucije.

1. „Z ozirom na za Slovence neprijazno postopanje deželnega zbora štajarskega in tistih državnih in avtonomnih uradov in raznih korporacij, ki njegove nemčevalne namene mnogo vrstno podpirajo, smatramo se Slovenci štajarski stiskovane, zatirovane in žaljene v svojih državljskih pravicah zajamčenih v členu XIX. državnih osnovnih zakonov. Zatorej pozivlja Slovensko društvo vse domoljube, naj se ovih pravic povsodi in vselej sami poslužujejo in nevpogljivo tirjajo enakopravnost slovensčine v uradih, šolah in javnem življenju“.

2. „Slovensko društvo odobrava postopanje slovenskih poslancev, v državnem zboru zahtevajočih, naj ministerstvo naučno razvehljavi ukaz deželnega šolskega sveta v Gradci od dne 22. svečana 1887, št. 823, ker nasprotuje členu XIX. državnega osnovnega zakona, ter prosi naj ne odjenjajo, dokler tega ne dosežejo. Do tiste dobe pa naj slovenske občine po zgledu Šmarijske vlagajo pritožbe zoper ovi ukaz. Šmarijske in vsem jo posnemajočim slovenskim občinam izreka v Konjicah zbrano Slovensko društvo domoljubno priznanje in iskreno zahvalo“.

3. „Očivestno propadanje kmetskega stanu tudi v slovenskih pokrajinah žuga vsemu narodu s poginom. Zatorej pozivljajo se vsi domoljubi, zlasti vrli naši časniki, deželni in državni poslanci, naj blagovolijo tudi agrarnemu vprašanju zelo posebno posvetiti svojo pozornost in svoje sile ter pripomagati, da se ovo vprašanje reši v ohranitev in ukrepljenje kmetskega stanu med drugim zlasti po snovanju srednje velikih, nerušljivih, le do neke mere zadolžljivih kmetij, ali po tako zvanih — kmetskih domov“.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuj

dne 29. julija 1888.

(Dalje.)

Po nagovoru prvomestnikovem poroča tajnik o delovanju družbinem v dobi od II. do III. velike skupščine. Poročilo slove:

Slavna skupščina!

Najbolj pereče vprašanje na Slovenskem je nedvomno šolsko vprašanje. Da bi bilo to za naše slovenske razmere čem prej ugodno rešeno, iz tega namena je bila ustanovljena naša vseslovenska družba. — V malih dveh letih se je nepričakovano hitro razširila po vseh deželah, koder se glasi slovenska govorica; istinit dokaz, kako rodoljubi vidajo njeno potrebo in preimeno nalogo.

Vodstvo, katero jej je postavljeno na čelo v središču naših zemelj, v beli Ljubljani, ima vedno pred očmi glavni smoter, ki si ga je za-

stavila naša družba. Kako ga je dosegla, počé se častiti rodoljubi deloma že iz vodstvenih objav.

Kako pa da je vodstvo skušalo se oddolžiti svojemu vzvišenemu nalogu in v pretekli upravní dobi, čast mi je danes veleslavni skupščini narisati vsaj v glavnih potezah.

1. Po II. veliki skupščini dne 19. julija 1887 v Trstu, o koji je vodstvo podalo natančno poročilo v „Vestniku“ I. zv., kateri je v dokaj obilnem številu razposlalo vsem podružničnim načelníštvom v razdelitev med častite družbenike, sešlo se je vodstvo k osmim sejám, da reši društvene zadeve.

Bile so pa: XIII. oziroma 1. letošnja seja dne 29. julija. XIV. 26. oktobra. XV. 27. decembra 1887. leta XVI. 16. februarja. XVII. 7. marca. XVIII. 23. maja. XIX. 27. junija in XX. dne 19. julija 1888. leta.

V I. seji po II. redni skupščini se je društveno vodstvo po § 18 al. a) in b) konstitovalo tako, da je soglasno potrdilo opravitelje prejšnjega leta*), kateri so drage volje prevzeli ta posel.

2. V tem času je stopilo vodstvo z raznimi rodoljubi v dotiko, spodbujajoč jih, naj bi osnovali, kolikor največ mogoče, novih podružnic. V tem obziru smemo biti zadovoljni, kajti ob lanski skupščini imeli smo v glavnem izkazu zaznamovanih 64 podružnic s 4180 družbeniki, a letos je poskočilo število že na 77.

Nove podružnice so pa nastopne: 65. Ormožka na Štajarskem. 66. Sv. Ivan v Vrdeli poleg Trsta. 67. Ženska podružnica za Bistriški okraj na Notranjskem. 68. Žužemberk in okolica. 69. Naklo z okolico na Gorenjskem. 70. Podružnica za Dornberg, Prvačino in Gradišče. 71. Zilska Bistrica na Koroškem. 72. Podružnica za Cerkljanski okraj na Goriškem. 73. Kotmaraves in okolica na Koroškem. 74. Pliberk in okolica na Koroškem. 75. Apače na Koroškem. 76. Velika Pirešica na Štajarskem. 77. Št. Kancijan na Koroškem.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Predenica in nje zatiranje.

O tej hudi sovražnici detelje in s tem tudi živinoreje piše ravnatelj Fr. Žepič tako-le:

Kmetovalcem je predobro znano, da je deteljam sploh največa sovražnica tako imenovana predenica, katero imenujejo v mnogih krajih tudi žido (Kleeseide, Cuscuta europea).

Kedar kupujemo deteljno seme, zagotavljajo nam prodajalci, da je blago dobro in da ni čisto nič predenice vmes. Taka zagotovila je lahko delati, ker s prostim očesom ni mo-

*) Gl. Vestnik I. str. 21.

goče razločevati deteljnega od predeničjega semena. Kako se pa prestraši kmetovalec, kedar zapazi že v prvem letu vso deteljo prepreženo s predenico! Ne ostaja mu tako rekoč druga, kakor preorati jo.

Mnogo sredstev so časniki uže priporočali in hvalisali zoper to nadlogo, skoro bi rekel, kot nezmotljiva, a večinoma niso imela nobene uspeha. V svoji 20letni praksi sem tudi jaz naredil marsikatero poskušnjo, a najbolje se mi je sponeslo zatiranje predenice po naslednjih dveh načinih. Prvi je ta, da se detelja, kjer se pokaže predenica, prav pogostoma kosi, na pr. vsake tri tedne, da vsled tega predenica ne more roditi semena, kojega sicer jako obilo zaploduje; tako jo zatremo uže v njenem početnem razvitku. Na ta način se mi je posrečilo dvakrat, predenico popolnoma uničiti.

Drugo sredstvo je plinova ali gazna voda. Na naši kmetijski šoli je bilo na sadnem vrtu za hišo vse prepreženo s predenico. Preteklo zimo pa smo meseca decembra močno pognojili s plinovo vodo; s tem smo popolnoma pregnali nadležno škodljivko.

Se ve, da je le tam mogoče rabiti ta pripomoček, kjer so plinove tovarnice in kjer se torej dobiva plinova voda — pri večih mestih. Prvo sredstvo je pa povsod mogoče in kmetovalec naj le dobro zaznamljuje po predenici okužena mesta in naj tam prav pogostoma kosi deteljo in prepriča se o uspešnosti priporočenega sredstva.

Kakor sem rekel, meni se je ta in oni način dobro obnesel, zato oba po razmerah prav gorko priporočam kmetovalcem v posnemanje.

Mravlje v pohišji.

Marljive so mravlje, toda one so sila sitne, če vderó v pohišje. Najrajše se pritepó v hiše, ki stojé tik vrtov in še rajše gredó v izbe, kjer se shranjuje kaka slaščica, sladkor, strd itd. Iz takih jih človek potlej ne prežene zlehka. Ako se ti posreči, da si jih eno ali drugo tolpo vgonobil, brzo se ti jih nova tolpa prikrade in tu ti je treba znova pričeti tvoje delo, njih pokončevanje.

Zato si je marsikdo belil glavo, naj si napravi tako jedilo za nje, da se jih za delj časa odkriža. Doslej pa še ni nihče iznašel jedila, ki bi izdalo ter bi mravlje popolnem vničilo. Priporoča se v ta namen še nekam najbolj neka zmes iz strdi, sirupa ali tudi sladkorja in droži. Ako se postavi nekaj te zmesi sem ter tje na poti, po kateri prihaja sitni mrčes v izbo, lotijo se te jedi mravlje željno in povžijejo je z vso slastjo.

Ker jim ta zmes diši, prihaja jih zmerom več k njej ali tem več jih tudi gine, kajti droži imajo hudo moč zoper mravljinje življenje v sebi in vsled tega jih že po prvi jedi veliko

pogine. Droži so strup za mravlje ali prav za to, ako najdejo vselej več mrtvih tovarišic na svoji poti, začnó se izogibati te pogubne poti. Tvoja izbira bode za delj časa varna pred mrčesom.

Sejmovi. Dne 18. avgusta pri M. D. v Brezji, v Jarenini, v Kapelah in v Pilštanji. Dne 20. avgusta v Lembahu, v Sevnici, na Bregu v Ptuji, v Mozirji, v Vuzenici in v Strassu.

Dopisi.

Od sv. Jurja na Ščavnici. (Cesarjeva 40-letnica.) Slovenci že od nekdaj zvesto ljubijo vero, dom in cesarja. Ta skušena trojna ljubezen pokazala se je v najčistejši obliki tudi pri nas v krasni Ščavniški dolini, dne 26. jul. t. l., ko je štirirazredna Jurjevška šola praznovala 40-letnico presvitlega cesarja F. J. I. Ker se je ta slavnost gledé naših skromnih moči kar nepričakovano sijajno obnesla, sprejmite, ljubi Slovenci! nje majhno sliko v naslednjih vrsticah. radujte se z nami in vidite, kaj premore združitev dobrotnikov in nasprotnikov, kaj ravnanje po slavnem geslu: „Z združenimi močmi“. Že več tednov poprej imel je kmečki koledar doma večni nepokoj. Otroci, šolar ga je gotovo vsak dan po devetkrat prelistal skrbno ozirajoč se po celi vrsti svetnikov, ki bodo govedovali še pred 26. julijem. Da, par dni pred veselico moral je čudotvorni papir celo v šoli skrivé svoja čuda razodevati. A, misel, da vtegne takrat deževati, stresala nam je kosti in mozeg; kajti bolj smo se dežja bali kakor hudi krsta. Dva dni poprej že prinašala je šolska mladina kar v procesijah bršljan, pušpan, mah, metég in razne druge cvetlice vseh vrst in barv za okrašenje šolskega poslopja, ki se je zares prelepo venčalo od zunaj in znotraj. Ko se je na večer 25. jul. vlegel tihi mrak na vas in plan in trudno naravo zazibal v sladak sanj, zasvetilo je po šolskih oknih več kakor 50 lučic, na sosednih hišah migljala je sveča pri svečici, zvonovi so lepo v klenk zazvonili, zastave počasí zibale se sem in tja, godeci godli, pevci peli in možnarji na bližnjem hribcu gromeli, kakor da bi bil v Ribnici sodni dan. Med tem prihitelo je vse, kar je živega, od blizo in daleč na torišče pred šolo, od koder se je vsa ogromna množica pomikala z bakljado, godeci in pevci po vasi gor in dol, pred farovž, od tod po Ščavniški dolini mimo hramov sem in tja, naposled čez majhen klanec na hribček, kjer so goreli kresi, se spuščali raketlji in svetil velikanski napis imajoč za moža visoke črke F. J. I. 40. Tu so se nam pridružili č. g. župnik in kaplan, in zopet je zaoril krepak možki zbor, čul se veliki boben, stresal nebo in zemljo črni prah, tako da se je v lepi, mirni, svitli